

*

1. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל/20/ב - תחנת כוח OPC חדרה 2
2. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל 91 - תחנת הכוח המזרחית
3. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל 98 - תחנת כוח קסם אנרגיה
4. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל/11/ב - הרחבת תחנת הכוח דוראד

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בתוקף סמכות הממשלה לפי סעיפים 53 ו-76ג(9)(ב) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, לאשר את התוכניות לתשתית לאומית לתחנות כוח המפורטות להלן:

- א. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל/20/ב - תחנת כוח OPC חדרה 2
- ב. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל 91 - תחנת הכוח המזרחית
- ג. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל 98 - תחנת כוח קסם אנרגיה
- ד. תוכנית לתשתית לאומית - תת"ל/11/ב - הרחבת תחנת הכוח דוראד

דברי הסבר

תיאור התכניות

תת"ל 11 ב' הינה תכנית להגדלת הספק תחנת הכח דוראד במתחם הקיים באשקלון ע"י הוספת יחידת ייצור בהספק של כ-650 מגה וואט בטכנולוגיית מחז"מ (מחזור משולב) ביתרת השטח המיועד לתחנת הכוח בתכנית המאושרת תת"ל 11/4. כמו כן, מאפשרת התכנית שטח לאגירת חשמל (סוללות) בהספק של כ-80 מגה וואט. במסגרת התכנית יוקם קיר תומך בסוללת מאגר המים הצמודה לתחנה ותועתק צנרת מים של מקורות. כמו כן, לבקשת חברת נתג"ז הורחב שטח התכנית מצפון לתחנה לשם הרחבת הרצועה המאפשרת העברת תשתית גז טבעי. התכנית כוללת הוראה לפיה ניתן יהיה להוציא מכוחה היתר בניה רק אם אחת מהתכניות תת"ל 98 או תת"ל 20/ב או תת"ל 91, אינה בתוקף.

תת"ל 20 ב' הינה תכנית להקמת תחנת כח המוסקת בגז טבעי כדלק עיקרי, במחזור פתוח ו/או במחזור משולב, ולחיבורה לתשתיות הגז, הדלק והחשמל ולביצוע כל פעולה הנדרשת להקמתה, להפעלתה ולאחזקתה באזור תעשייה חדרה, מצפון לנחל חדרה בשטח הגובל ממזרח בתחנת כח OPC חדרה 1.

תת"ל 98 הינה תכנית לתחנת כח המוסקת בגז טבעי בהספק של כ-780 מגה-וואט ברביע הצפון-מזרחי של מחלף קסם, על קרקע משבצת של קיבוץ גבעת השלושה, בצמוד לפרוזדור קווי חשמל במתח עליון ומערכת הולכת הגז הטבעי לרבות תחנת גז קיימת, ובסמוך לאזור התעשייה של כפר קאסם. התחנה (כולל תחנת משנה) תוקם על שטח בהיקף של כ-80 דונם. תת"ל 91 הינה להקמת תחנת כח מוסקת בגז טבעי אשר תספק לרשת החשמל כ-1300 מגה וואט נטו סה"כ.

התכנית תתרום להגדלה הנחוצה במשאבי ייצור החשמל במדינה.

תחנת הכח תמוקם במשולש בין הכבישים 444 במערב, כביש 6 במזרח וכביש 55 בצפון, במרחב תכנון מקומי דרום השרון.

הליך תכנון רוחבי ביחס לתכניות:

ב-10.11.20 קיימה המועצה הארצית דיון במדיניות משרד האנרגיה בדבר צרכי תכנון לייצור חשמל ולפיהם נדרשת לטווח הקצר תוספת של 1400 מגה וואט ובטווח הארוך ל 2040 נדרשת תוספת של עד 4000 מגה וואט ביתירות. המועצה הארצית קבעה עקרונות מנחים לפיהם יש לשקול תכנית ארצית לתוספת יחידות ייצור בגז טבעי. **העקרונות הינם: קרבה לאזורי הצריכה תוך צמצום רשת ההולכה, העדפה לתכנון תוספת יחידות ייצור שתעשה באמצעות שדרוג או הרחבה של אתרים קיימים, הצורך במתן עדיפות לקליטה של אנרגיה מתחדשת ברשת ההולכה והעדפה ליחידות ייצור שאותן ניתן להקים בטכנולוגיה מיטבית.**

ב-30.11.20 הוצגה בפני הוועדה לתשתיות לאומיות החלטת המועצה הארצית, והיא אימצה את העקרונות שנקבעו.

לצורך יישום העקרונות שאומצו על התכניות לתחנות כח המונעות בגז טבעי המקודמות בוועדה: תת"ל 98, תת"ל 94, תת"ל 11 ב, תת"ל 20 ב, החליטה הות"ל לתת הזדמנות לכלל הגורמים הרלוונטיים להגיש עמדותיהם בכתב ביחס למידת עמידתן של התכניות בעקרונות המדיניות וביום 11.1.2021 אפשרה להם להשלים את טיעוניהם בעל פה בפניה.

ב- 11.1.21 החליטה הוועדה להביא את ארבע התכניות המנויות לעיל לאותו שלב סטטוטורי - סיום דיון בהערות ובהשגות - ולקיים לאחר מכן דיון עקרוני בנושא המדיניות ובסופו להכריע אילו מבין התחנות יוגשו לאישור הממשלה.

ב-27.12.21 קיימה הוועדה דיון המשך והחליטה להעביר לאישור הממשלה את תת"ל 20 ב, ותת"ל 98. ביחס לתתל 11/ב, החליטה הוועדה להעבירה לאישור הממשלה בכפוף לכך שיקבע בה כי תנאי להיתר מכוחה יהיה כי אחת מהתכניות תת"ל 98 או תת"ל 20/ב או תת"ל 91, אינן בתוקף.

בכל הנוגע לתת"ל 91- הוועדה לתשתיות לאומיות החליטה כי לאור העובדה שהתכנית סיימה את ההליך התכנוני בפניה עוד בשנת 2019, ולא נתקיימו נסיבות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות להשיבה לשולחנה לדיון חוזר, כי היא לא תידון במסגרת זו, עם זאת ציינה הוועדה כי התכנית עונה על שלושה מתוך ארבעה עקרונות התכנון שנקבעו על ידי המועצה הארצית, בכך שהיא סמוכה לאזור הביקוש והצריכה, היא מאפשרת שימוש בטכנולוגיה מיטבית והיא אינה תופסת מקום ברשת ההולכה לאנרגיות מתחדשות. כן ציינה הוועדה כי התחנה מצויה בצמידות לקווי חשמל, קווי גז ולדרכים ארציות והיא מצויה בשטח כלוא. עם זאת הוחלט כי התכנית תוגש לממשלה במצורף לעקרונות המדיניות כאמור ותידון לאורם.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת הפרויקט על מצבת כוח אדם

אין השפעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

- החלטת ממשלה מספר 2592 מיום 2.4.2017 שעניינה "עידוד מאגרים קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי" אשר הגדירה את הצורך במלאי תכנוני של תכניות לתחנות כוח קונבנציונאליות.
- החלטת ממשלה מספר 465 מיום 25.10.2020 שעניינה "קידום אנרגיה מתחדשת במשק החשמל ותיקון החלטות ממשלה".
- החלטת ממשלה מספר 211 מיום 1.8.2021 שעניינה "אספקת חשמל לגוש דן".

ההיבט המשפטי ועמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

אישור התכנית מתחייב לפי סעיפים 53 ו-76ג(9)(ב) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. התכניות לוו על ידי היועצת המשפטית לות"ל, אשר סמכה ידיה על החלטת הוועדה להמליץ להעביר את התכניות לאישור הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 11 אחר

תחום פעולה עיקרי: 05 תשתיות וסביבה

מגיש: שר הפנים

י"ג באייר התשפ"ג
04 במאי 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת המחליטים לממשלה ולוועדות שרים

נושא ההחלטה:

תת"ל 11/ב - הרחבת תחנת הכח דוראד, תת"ל 20/ב - תחנת כח OPC חדרה,

תת"ל 91 - תחנת הכח המזרחית, תת"ל 98 - תחנת כח קסם אנרגיה

תת"ל 11 ב' הינה תכנית להגדלת הספק תחנת הכח דוראד במתחם הקיים באשקלון ע"י הוספת יחידת ייצור בהספק של כ-650 מגה וואט בטכנולוגיית מחז"מ (מחזור משולב) ביתרת השטח המיועד לתחנת הכוח בתכנית המאושרת תת"ל 11/4. כמו כן, מאפשרת התכנית שטח לאגירת חשמל (סוללות) בהספק של כ-80 מגה וואט. במסגרת התכנית יוקם קיר תומך בסוללת מאגר המים הצמודה לתחנה ותועתק צנרת מים של מקורות. כמו כן, לבקשת חברת נתג"ז הורחב שטח התכנית מצפון לתחנה לשם הרחבת הרצועה המאפשרת העברת תשתית גז טבעי.

תת"ל 20 ב' הינה תכנית להקמת תחנת כח המוסקת בגז טבעי כדלק עיקרי, במחזור פתוח ו/או במחזור משולב, ולחיבורה לתשתיות הגז, הדלק והחשמל ולביצוע כל פעולה הנדרשת להקמתה, להפעלתה ולאחזקתה באזור תעשייה חדרה, מצפון לנחל חדרה בשטח הגובל ממזרח בתחנת כח OPC חדרה 1.

תת"ל 98 הינה תכנית לתחנת כח המוסקת בגז טבעי בהספק של כ-780 מגה-וואט ברביע הצפון-מזרחי של מחלף קסם, על קרקע משבצת של קיבוץ גבעת השלושה, בצמוד לפרוזדור קווי חשמל במתח עליון ומערכת הולכת הגז הטבעי לרבות תחנת גז קיימת, ובסמוך לאזור התעשייה של כפר קאסם. התחנה (כולל תחנת משנה) תוקם על שטח בהיקף של כ-80 דונם.

תת"ל 91 הינה להקמת תחנת כח מוסקת בגז טבעי אשר תספק לרשת החשמל כ-1300 מגה וואט נטו סה"כ. התכנית תתרום להגדלה הנחוצה במשאבי ייצור החשמל במדינה. תחנת הכח תמוקם במשולש בין הכבישים 444 במערב, כביש 6 במזרח וכביש 55 בצפון במרחב תכנון מקומי דרום השרון.

סמכות הממשלה לאשר התת"לים:

בהתאם להוראת סעיף 76(ג)(9) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה"), הוסמכה הממשלה לאשר תכנית לתשתית לאומית, אשר הוגשה לה על ידי הוועדה הארצית לתכנון ובניה של תשתיות לאומיות.

הליך תכנון רוחבי ביחס לתכניות לתחנות כח המוסקות בגז טבעי:

ב-10.11.20 קיימה המועצה הארצית דיון במדיניות משרד האנרגיה בדבר צרכי תכנון לייצור חשמל ולפיהם נדרשת לטווח הקצר תוספת של 1400 מגה וואט ובטווח הארוך ל-2040 נדרשת תוספת של עד 4000 מגה וואט ביתירות. המועצה הארצית קבעה עקרונות מנחים לפיהם יש לשקול תכנית ארצית לתוספת יחידות ייצור בגז טבעי. העקרונות הינם: קרבה לאזורי הצריכה תוך צמצום רשת ההולכה, העדפה לתכנון תוספת יחידות ייצור שתעשה באמצעות שדרוג או הרחבה של אתרים קיימים, הצורך במתן עדיפות לקליטה של אנרגיה מתחדשת ברשת ההולכה והעדפה ליחידות ייצור שאותן ניתן להקים בטכנולוגיה מיטבית.

ב-30.11.20 הוצגה בפני הוועדה לתשתיות לאומיות החלטת המועצה הארצית, והיא אימצה את העקרונות שנקבעו.

לצורך יישום העקרונות שאומצו על התכניות לתחנות כח המונעות בגז טבעי המקודמות בוועדה: תת"ל 98, תת"ל 94, תת"ל 11 ב', תת"ל 20 ב', החליטה הוועדה לתת הזדמנות לכלל הגורמים

הרלוונטיים להגיש עמדותיהם בכתב ביחס למידת עמידתן של התכניות בעקרונות המדיניות וביום 11.1.2021 אפשרה להם להשלים את טיעוניהם בעל פה בפניה.

ב- 11.1.21 החליטה הוועדה להביא את ארבע התכניות המנויות לעיל לאותו שלב סטטוטורי - סיום דיון בהערות ובהשגות - ולקיים לאחר מכן דיון עקרוני בנושא המדיניות ובסופו להכריע אילו מבין התחנות יוגשו לאישור הממשלה.

ב- 27.12.21 קיימה הוועדה דיון המשך והחליטה להעביר לאישור הממשלה את תת"ל 20 ב, ותת"ל 98. ביחס לתת"ל 11/ב, החליטה הוועדה להעבירה לאישור הממשלה בכפוף לכך שיקבע בה כי תנאי להיתר מכוחה יהיה כי אחת מהתכניות תת"ל 98 או תת"ל 20/ב או תת"ל 91, אינן בתוקף.

בכל הנוגע לתת"ל 91- הוועדה לתשתיות לאומיות החליטה כי לאור העובדה שהתכנית סיימה את ההליך התכנוני בפניה עוד בשנת 2019, ולא נתקיימו נסיבות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות להשיבה לשולחנה לדיון חוזר, כי היא לא תידון במסגרת זו, עם זאת ציינה הוועדה כי התכנית עונה על שלושה מתוך ארבעה עקרונות התכנון שנקבעו על ידי המועצה הארצית, בכך שהיא סמוכה לאזור הביקוש והצריכה, היא מאפשרת שימוש בטכנולוגיה מיטבית והיא אינה תופסת מקום ברשת ההולכה לאנרגיות מתחדשות. כן ציינה הוועדה כי התחנה מצויה בצמידות לקווי חשמל, קווי גז ולדרכים ארציות והיא מצויה בשטח כלוא. עם זאת הוחלט כי התכנית תוגש לממשלה במצורף לעקרונות המדיניות כאמור ותידון לאורם.

המלצות הוועדה כמפורט לעיל, התקבלו לאחר שהתקיימו כל ההליכים הנדרשים בחוק התכנון והבניה, ואשר על כן התמלאו התנאים הקבועים בחוק לאישור התכניות.

שלבי הטיפול והחלטות מהותיות בקידום התת"לים

בכל הנוגע לתת"ל 111 - הרחבת תחנת הכח דוראד

הוועדה החליטה להעביר את התכנית להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור ביום 13.07.20.

מועד סיום תקופת הגשת ההערות וההשגות חל ביום 10.11.20.

בתקופת ההעברה להערות והשגות התקבלו הערות הוועדה המחוזית מחוז דרום וכן השגות של רשות הגז הטבעי, חברת נתיבי גז וחברת נובל אנרג'י. ב- 04.01.21 דנה ועדת המשנה בהערות ובהשגות אלה וקיבלה החלטות בעניין.

ועדת המשנה ערכה דיון נפרד בהשגת קצא"א בתאריך 22.11.21.

מליאת הות"ל דנה בתכנית והחליטה בישיבתה מס' 20/2021 מיום 27.12.21 להגיש את התכנית לאישור הממשלה.

בכל הנוגע לתת"ל 220 - תחנת כח OPC חדרה

הוועדה החליטה להעביר את התכנית להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור ביום 11.01.21.

מועד סיום תקופת הגשת ההערות וההשגות חל ביום 20.04.21.

בתקופת ההעברה להערות והשגות הוגשו הערות של הוועדות המחוזיות מחוז חיפה ומחוז דרום וכן השגות הציבור, אשר נשמעו על ידי חוקר, ב- 30.5.21 וב- 9.6.21.

ועדת המשנה להערות והשגות דנה בדוח החוקר וקיבלה החלטות לגבי ביום ה-22.11.21.

בכל הנוגע לתת"ל 98 - תחנת כח קסם אנרגיה

הוועדה החליטה להעביר את התכנית להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור ביום 01.11.20 וזאת לאחר שני דיונים קודמים בנושא בימים 13.7.20 ו- 30.11.20. בתקופת ההעברה להערות והשגות התקבלו הערות הוועדה המחוזית מחוז מרכז וכן כ-2870 השגות, מהן 4 קבוצות "סטנסילים" שהוגשו כהשגות פרטניות, אחת מהן כוללת כ-2230 משיגים, והשגות מ-18 רשויות וארגונים.

מועד סיום תקופת הגשת ההערות וההשגות חל ביום 06.04.2021.

החוקר דן בהערות ובהשגות ב-5 ימי שימועים (כולל דיון משלים אחד) במהלך החודשים אפריל-מאי 2021.

ב- 22.11.21 קיימה ועדת המשנה להערות והשגות דיון בהערות ובהשגות ובהמלצות החוקר והחליטה בעניין.

מליאת הות"ל דנה בתכנית והחליטה בישיבתה מס' 20/2021 מיום 27.12.21 להגיש את התכנית לאישור הממשלה.

בכל הנוגע לתת"ל 91 - תחנת הכח המזרחית

מליאת הות"ל החליטה להעביר את התכנית להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור בתאריך 6.5.19.

בתקופת ההעברה להערות והשגות הוגשו 1841 השגות פרטניות, מהן 18 השגות של רשויות מקומיות וארגונים מקומיים, חב' נתיבי איילון, חב' כביש חוצה ישראל, רכבת ישראל, חב' מקורות, חב' נתיבי ישראל, השגה עצמית של יזם התכנית, 40 השגות בניסוחים פרטניים (השגות בהן יש פירוט נוסף ונכללות ב-1841 השגות פרטניות), השגת "סטנסיל" אחת בשם כ-500 משיגים. יתרת ההשגות היו דומות/זהות. כן הוגשו הערות הוועדה המחוזית מחוז מרכז.

השימועים בפני חוקר שמונה לשמיעת ההערות וההשגות התקיימו ב- 26.9.2019, 6.10.2019, 7.10.2019, 10.10.2019.

ועדת המשנה להערות ולהשגות דנה בהמלצות החוקר ביום 4.11.19.

מליאת הות"ל דנה בהמלצות ועדת המשנה ובתכנית והחליטה בישיבתה מס' 16/2019 מיום 4.11.19 להמליץ בפני הממשלה על אישור תכנית זו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא עלו נושאים משפטיים חריגים במסגרת הטיפול בתת"ל.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

מסמכי התכניות וההליכים שהתקיימו במסגרתה לוו על ידי היועצת המשפטית של הוועדה לתשתיות לאומיות אשר סמכה ידה על העברתה לאישור הממשלה.

היועצת המשפטית למינהל התכנון

תדמור עציון

חתימה

תפקיד

שם